

Zaaknummer : 00573889
Ons Kenmerk : ODH-2021-00014720
Datum : 24 februari 2021

Beschikking

Wet natuurbescherming - Soortenbescherming

Onderwerp

Op 7 februari 2020 hebben wij een aanvraag om ontheffing ontvangen als bedoeld in artikel 3.3 eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid van de Wet natuurbescherming. De aanvraag heeft betrekking op het uitvoeren van renovatiewerkzaamheden aan de Druivenpad 1 en 2, Notenhof 55, Morellenpad 1 en Kersentuin 11 te Barendrecht en wordt aangevraagd namens Patrimonium Barendrecht. De aanvraag betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus, alsmede het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis alsmede het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. Ontheffing wordt gevraagd van het overtreden van de verbodsbepaling zoals genoemd in:

- Artikel 3.1, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus (*Passer domesticus*);
- artikel 3.5, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*);
- artikel 3.5, vierde lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*).

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode 1 februari 2021 tot en met 1 september 2022.

Besluit

Wij besluiten:

- I. de aangevraagde ontheffing te verlenen aan Patrimonium Barendrecht;
- II. de voorschriften 1 tot en met 13 te verbinden aan deze ontheffing;
- III. de aanvraag en de aanvullende documenten van 27 november 2020 en 4 december 2020 onderdeel te laten zijn van deze ontheffing;
- IV. dat deze ontheffing geldig is vanaf bekendmaking van dit besluit tot en met 1 december 2024.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

1 De ontheffinghouder dient:

- de start van de werkzaamheden schriftelijk te melden;
- het ecologisch werkprotocol op te sturen;
- eventuele wijzigingen gedurende de uitvoering een week van tevoren schriftelijk te melden;
- de beëindiging van de werkzaamheden uiterlijk één week van tevoren te melden.

Voorgaande meldingen dienen gericht te worden aan de Unit Groen Bodem en Opsporing van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Postbus 550, 3300 AN te Dordrecht, telefoonnummer 078-7708585, e-mailadres meldingwnb@ozhz.nl onder vermelding van flora en fauna.

2 De ontheffinghouder is ervoor verantwoordelijk dat zijn personeel of derden welke betrokken zijn bij de uitvoering van het project, op de hoogte zijn van de voorschriften in deze ontheffing en de maatregelen in het Activiteiten- en mitigatieplan renovatie woningen in de Fruitwijk te Barendrecht. Hiervoor dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld en op de locatie aanwezig te zijn. In het ecologisch werkprotocol dient in ieder geval het volgende te worden opgenomen:

- a de voorwaarden zoals opgenomen in deze ontheffing;
- b aanduiding van de locatie van het plangebied;
- c de uit te voeren werkzaamheden;
- d de periode waarin de werkzaamheden uitgevoerd worden;
- e de mitigerende en compenserende maatregelen;
- f de momenten waarop ecologische begeleiding ingeschakeld wordt;
- g het bijhouden van een logboek van de ecologische begeleiding.

3 Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing, het ecologisch werkprotocol en een logboek van de ecologische begeleiding (i.c. controle, vrijgave werkzaamheden) op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde documenten mogen langs de elektronische weg, leesbaar worden getoond.

4 De werkzaamheden dienen ecologisch begeleid te worden door een deskundige¹ op het gebied van de huismus, gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis.

¹ Onder een deskundige wordt verstaan:

- Hij/zij heeft een afgeronde hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie.
- Hij/zij heeft een afgeronde mbo-opleiding, met als zwaartepunt de flora en fauna, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten.
- Hij/zij is werkzaam voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus;
- Hij/zij is als ecooloog of adviseur/specialist ecologie werkzaam voor een (semi)overheidsinstantie zoals het Ministerie van Economische Zaken, het Ministerie van Defensie, Rijkswaterstaat, het Rijksvastgoedbedrijf, provincies, waterschappen, hoogheemraadschappen, gemeenten, omgevingsdiensten en drinkwaterbedrijven.
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de soortenbescherming en is werkzaam of aangesloten bij de volgende Nederlandse organisaties: Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied.
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de monitoring en/of bescherming van desbetreffende beschermde soorten.

- 5 De ontheffinghouder dient, met in achtneming van de voorschriften in deze ontheffing, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in hoofdstuk 3 van het rapport Activiteiten- en mitigatieplan renovatie woningen in de Fruitwijk te Barendrecht' van 7 februari 2020 en de aanvullende stukken van 27 november 2020 en 4 december 2020.
- 6 Indien een of meerdere in voorschrift 5 bedoelde maatregelen onverhoopt niet uitvoerbaar zijn, dienen hiervoor minimaal gelijkwaardige maatregelen voor wat betreft de functionaliteit en effectiviteit te worden getroffen.
- 7 Tijdig, uiterlijk één maand, voordat de in voorschrift 6 bedoelde maatregelen wordt uitgevoerd, dient deze ter goedkeuring aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid te worden voorgelegd.
- 8 De details over de plaatsing, de types en het onderhoud van de voorzieningen dienen te worden gemeld via het registratieformulier verblijfsvoorzieningen op <https://eloket.odh.nl/verblijfsvoorzieningen>. Deze meldingen dienen te worden gedaan:
 - a voor tijdelijke voorzieningen: uiterlijk één week voor het plaatsen van de tijdelijke voorzieningen of uiterlijk twee weken na het verzenden van deze ontheffing;
 - b voor permanente voorzieningen: uiterlijk één week voor het plaatsen van de permanente voorzieningen.

Specifieke voorschriften

Huismus

- 9 De tijdelijke en permanente voorzieningen moeten functioneel zijn voor de periode waarvoor deze worden ingezet. Dit houdt in dat de voorzieningen minimaal één keer per jaar gecontroleerd dienen te worden op de functionaliteit en dat – indien nodig – de functionaliteit van de kast hersteld wordt. Het controleren op functionaliteit dient uitgevoerd te worden buiten de broedperiode van de huismus.
- 10 De tijdelijke alternatieven mogen pas verwijderd worden wanneer de gewenningsperiode in acht is genomen en de permanente voorzieningen functioneel zijn. De verwijdering dient begeleid te worden door een deskundige op het gebied van de huismus. Indien blijkt dat de tijdelijke voorziening in gebruik is genomen, mag deze uitsluitend verwijderd worden buiten de kwetsbare periode van de soort en nadat door de deskundige is vastgesteld dat de voorziening is verlaten.

Vleermuizen

- 11 Het ongeschikt maken van de huidige kraamverblijfplaats en paarverblijfplaatsen dient te worden uitgevoerd in de minst kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis die loopt van 15 april tot 15 mei en van 1 september tot 15 oktober, onder begeleiding van een ecologisch deskundige. Het gebruik van netten of purschuim is onder geen enkele voorwaarde toegestaan. Om vleermuizen redelijkerwijs de mogelijkheid te geven om de verblijfplaats te verlaten voordat met de werkzaamheden wordt gestart, dienen voorzieningen zoals exclusion flaps of het creëren van tocht gedurende minimaal vijf dagen te worden ingezet. De weersomstandigheden dienen op deze dagen gunstig te zijn (minimaal 8 graden en windstil) en deze dienen door de ecooloog te worden opgenomen in een logboek. Na het ongeschikt maken, en voorafgaand aan de werkzaamheden, dient een controlebezoek te worden uitgevoerd met behulp van een batdetector om de aanwezigheid van vleermuizen in de bebouwing uit te sluiten, alvorens het plangebied wordt vrijgegeven.

- 12 Zowel de tijdelijke als de permanente voorzieningen moeten functioneel zijn gedurende de periode waarvoor deze worden ingezet. De voorzieningen dienen minimaal eenmaal per jaar gecontroleerd te worden op de functionaliteit en – indien nodig – dient de functionaliteit van de voorziening hersteld te worden. Bovendien moeten de tijdelijke vleermuiskasten zich te allen tijde buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden bevinden.
- 13 Het verwijderen van de tijdelijke vleermuiskasten dient te gebeuren onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis (vs.4). Hierbij dient de gewenningstijd in acht genomen te worden. Deze bedraagt voor paarverblijfplaatsen minimaal zes maanden voorafgaand aan de start van het paarseizoen. Voor kraamverblijfplaatsen geldt een gewenningstijd van minimaal één volledig kraamseizoen waarin de oude en nieuwe kraamverblijfplaatsen beide aanwezig moeten zijn. Pas na verstrijken van de gewenningsperiode en alleen nadat door de deskundige is vastgesteld dat de kast is verlaten, mogen de tijdelijke kasten verwijderd worden.

AANWIJZINGEN VOOR GEBRUIK

- Voor alle soorten - beschermd én onbeschermd - geldt de zorgplicht ex artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Op grond hiervan dient zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te worden voorkomen.
- Gedurende de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.
- Als de ontheffinghouder de onderhoudsverplichting wenst over te dragen aan een derde dan moet de ontheffinghouder zorgdragen voor het contractueel vastleggen daarvan.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 7 februari 2020 hebben wij een aanvraag om ontheffing ontvangen als bedoeld in artikel 3.3 eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid van de Wet natuurbescherming. De aanvraag heeft betrekking op het uitvoeren van renovatiewerkzaamheden aan de Druivenpad 1 en 2, Notenhof 55, Morellenpad 1 en Kersentuin 11 te Barendrecht en wordt aangevraagd namens Patrimonium Barendrecht. De aanvraag betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus, alsmede het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis alsmede het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. Ontheffing wordt gevraagd van het overtreden van de verbodsbepaling zoals genoemd in:

- Artikel 3.1, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus (*Passer domesticus*);
- artikel 3.5, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*);
- artikel 3.5, vierde lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*).

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode 1 februari 2021 tot en met 1 september 2022.

Bij de aanvraag behoren de volgende stukken:

- Activiteiten- en mitigatieplan renovatie woningen in de Fruitwijk te Barendrecht, Blom Ecologie B.V., BE/2019/748, 7 februari 2020;
- Huismus-, gierzwaluw- en vleermuisonderzoek aan de Fruitwijk te Barendrecht, Blom Ecologie B.V., BE/2019/269, 6 november 2019;
- Quickscan flora en fauna renovatieprojecten Woningstichting Patrimonium 2020-2021 Blom Ecologie B.V., BE/2019/186, 3 april 2019.

Op 27 november 2020 hebben wij de volgende aanvullende informatie ontvangen:

- Aanvullende informatie ontheffingsaanvraag Wet nb, Blom Ecologie B.V., BE/2019/748/n, 27 november 2020.

Op 4 december 2020 hebben wij de volgende aanvullende informatie ontvangen:

- Aanvullende informatie ontheffingsaanvraag Wet nb, Blom Ecologie B.V., BE/2019/748/n2, 4 december 2020.

Procedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 5.1 van de Wnb zijn toegepast op deze beschikking.

Doordat de aangeleverde gegevens onvolledig waren, is op 23 november 2020 en 3 december 2020 verzocht om aanvullende gegevens. Deze zijn op 27 november 2020 en 4 december 2020 ontvangen, waarna de procedure is voortgezet.

Verlenging

Met toepassing van artikel 5.1, tweede lid, Wnb hebben wij op 20 februari 2020 de termijn voor de afhandeling van de aanvraag met zeven weken verlengd.

Bevoegd gezag

De handeling wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 1.3 van de Wnb zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag is getoetst aan de artikelen 3.1, 3.3, 3.5 en 3.8 van de Wnb en de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland.

De huismus is een van nature in Nederland in het wild levende vogel en beschermd op grond van artikel 1 van de Vogelrichtlijn.

Op grond van artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb is het verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van de huismus te beschadigen, vernielen of weg te nemen.

De gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis zijn van nature in Nederland in het wild levende dieren van soorten genoemd in bijlage IV, onderdeel a bij de Habitatrichtlijn. De ruige dwergvleermuis is tevens opgenomen in bijlage II bij het Verdrag van Bern.

Op grond van artikel 3.3, vierde lid en artikel 3.8, vijfde lid, van de Wnb wordt een ontheffing slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- de ontheffing nodig is omdat één van de belangen genoemd in artikel 3.3, vierde lid, aanhef en onder b, en artikel 3.8, vijfde lid, aanhef onder b, van de Wnb aan de orde is; en
- de maatregelen niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding respectievelijk er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Beoordeling

Aanvraag

Patrimonium Barendrecht is voornemens om de woningen aan de de Boomgaard 1 t/m 6 (even en oneven), Druivenpad 1 t/m 6 (even en oneven), Frambozenpad 1 t/m 9 (even en oneven), 't Fruit 1 t/m 36 (even), Appeltuin 1 t/m 9 & 11 t/m 18 (even en oneven), Morellenpad 1 t/m 6 (even en oneven), Notenhof 1 t/m 6 + 50 en 55 (even en oneven), Bessenpad 1 t/m 9 (even en oneven), Perentuin 7 t/m 18 (even en oneven), Aardbeienpad 1 t/m 10 (even en oneven), Kersentuin 4 t/m 14 (even en oneven), Pruimentuin 9 t/m 11 (even en oneven) en Tomatenpad 4 en 8 te Barendrecht te renoveren. De aanvraag heeft echter enkel betrekking op de woningen waar beschermde soorten zijn aangetroffen, te weten Druivenpad 1 en 2, Notenhof 55, Morellenpad 1 en Kersentuin 11.

De aanvraag heeft betrekking op de volgende werkzaamheden:

- controleren en repareren of vervangen van metselwerk en voegwerk;
- isolatie van daken en gevels;
- vervangen van kozijnen en ramen;
- plaatsing van HR++ glas;
- werkzaamheden aan cv en mechanische ventilatie (dakdoorvoeren);
- vervangen van dakgoten en de hemelwaterafvoeren;
- overige inpandige werkzaamheden.

De renovatiewerkzaamheden staan gepland voor 1 februari 2021 en duren uiterlijk tot 1 september 2022. In verband met een mogelijke uitloop van de werkzaamheden wordt ontheffing verleend tot 1 september 2023.

Overtreding verbodsbepaling(en)

Om te bepalen of er sprake is van overtreding van de Wnb heeft in 2020 nader onderzoek plaatsgevonden naar de aanwezigheid van de huismus en vleermuizen binnen het plangebied. Het onderzoek naar huismus is uitgevoerd conform het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2017). Het vleermuisonderzoek is ook uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol (2017). Daarmee is voldoende aannemelijk gemaakt dat de functies van het plangebied voor de huismus, de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis in kaart zijn gebracht. Hiermee zijn wij van mening dat de onderzoeksinspanning voldoende is geweest.

Huisumus

De huismus is in het plangebied aangetroffen. In totaal zijn er zeven nesten aangetroffen binnen het plangebied. Het betreft vijf nesten onder de onderste rij dakpannen aan de voor- en achterzijde van de woning aan het Druivenpad 1 en twee nesten onder de onderste rij dakpannen aan de voor- en achterzijde van de woning aan het Druivenpad 2.

Met de geplande werkzaamheden gaan deze nestplaatsen definitief verloren en wordt de verbodsbepaling zoals bedoeld in artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb overtreden.

Vleermuizen

De gewone dwergvleermuis is in het plangebied aangetroffen. Het betreft een kraamverblijfplaats van ca. 12 individuen onder een kantpan aan de Notenhof 65 en een paarverblijfplaats van één individu tussen het kozijn en de gevel van de Kersentuin 11.

Van kraam- en paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis mag er redelijkerwijs vanuit worden gegaan dat deze ook in gebruik zijn gedurende milde winters door één of enkele individuen.

De ruige dwergvleermuis is in het plangebied aangetroffen. Het betreft een paarverblijfplaats van één individu onder een kantpan aan het Morellenpad 1.

Van paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis mag er redelijkerwijs vanuit worden gegaan dat deze ook in gebruik zijn gedurende milde winters door één of enkele individuen.

Met de geplande werkzaamheden gaan deze verblijfplaatsen definitief verloren en worden individuen opzettelijk verstoord. Hiermee worden de verbodsbepalingen zoals bedoeld in artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb overtreden.

Voorgestelde maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de huismus tot een minimum te beperken, worden maatregelen voorgesteld zoals beschreven in het 'Activiteiten- en mitigatieplan renovatie woningen in de Fruitwijk te Barendrecht' van 7 februari 2020 en de aanvullende informatie die is verkregen op 27 november 2020 en 4 december 2020. Deze maatregelen zien onder andere op het ongeschikt maken van de bebouwing in de minst kwetsbare periode van de soorten en het treffen van compenserende en mitigerende maatregelen. De werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecooloog met kennis van de huismus, gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis.

Staat van instandhouding

Huisumus

Als gevolg van de renovatiewerkzaamheden gaan zeven nesten van de huismus permanent verloren. Hiertoe zijn in april 2020 14 tijdelijke nestkasten van het type NK MU 06 opgehangen aan de gevels van de woningen aan de Maasstraat. Deze tijdelijke nestkasten hangen binnen 100 meter van de bestaande nestlocaties van de huismus. In de permanente situatie worden 14 nestkasten van het type NK MU 06 gerealiseerd in de gevels van de woningen aan het Druivenpad te Barendrecht. Deze permanente voorzieningen bevinden zich hiermee deels in dezelfde woningen als de huidige verblijfplaatsen en deels in de naastgelegen woningen. Voor zowel de tijdelijke als permanente voorzieningen geldt dat er binnen een straal van 50 meter voldoende geschikt functioneel leefgebied aanwezig is. Hiermee worden er gedurende en na de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden ter compensatie voor hetgeen dat verloren gaat.

Buiten de broedperiode en buiten vorstperiodes worden de nesten ongeschikt gemaakt om te voorkomen dat er huismussen aanwezig zijn in het gebouw ten tijde van de uitvoering van de werkzaamheden. Dit wordt uitgevoerd door het plaatsen van spouwborstels in de dakgoten. Na het ongeschikt maken vindt maximaal één week voorafgaand aan de werkzaamheden een controle plaats om na te gaan of de vogels echt vertrokken zijn. Daarmee wordt voorkomen dat individuen worden verwond of gedood. De genoemde maatregelen worden getroffen conform de richtlijnen uit het Kennisdocument Huisumus (BIJ12, 2017).

De tijdelijke en permanente voorzieningen moeten functioneel zijn gedurende de periode dat deze worden ingezet. Om deze reden moeten de voorzieningen jaarlijks worden gecontroleerd op hun functionaliteit en indien nodig moet deze worden hersteld. Deze controle moet uitgevoerd worden buiten de broedperiode van de huismus, zoals ook is vastgelegd in voorschrift 9.

De tijdelijke alternatieven mogen pas verwijderd worden wanneer de gewenningsperiode in acht is genomen en de permanente voorzieningen functioneel zijn. De verwijdering dient begeleid te worden door een deskundige op het gebied van de huismus. Indien blijkt dat de tijdelijke voorziening in gebruik is genomen, mag deze uitsluitend verwijderd worden buiten de kwetsbare periode van de soort en nadat door de deskundige is vastgesteld dat de voorziening is verlaten. Dit hebben wij opgenomen in voorschrift 10.

De huismus komt verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen Barendrecht. Binnen Barendrecht zijn meerdere oude woonwijken met voor de huismus geschikte huizen en daken aanwezig waar de soort kan nestelen. Door de voorgenomen maatregelen en de beperkte omvang van het effect is het aannemelijk dat de huismus in de directe omgeving aanwezig blijft.

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat de maatregelen, met inachtneming van de voorschriften, voldoende zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken en dat de renovatiewerkzaamheden niet leiden tot verslechtering van de instandhouding van de huismus.

Gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis

Als gevolg van de renovatiewerkzaamheden gaan één kraamverblijfplaats en één paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis verloren. Ook gaat één paarverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis verloren. Voor de tijdelijke situatie zijn in april 2020 vier tijdelijke kraamkasten van het type VK SK 01 opgehangen aan de gevels van de woningen aan de Torenavalk. Daarnaast zijn acht tijdelijke vleermuiskasten van het type VK WS 01 geplaatst aan de bomen binnen de Fruitwijk. Hiermee is voldaan aan de gewenningsperiode voor de tijdelijke voorzieningen. Doordat de kasten ook een verschillende oriëntering krijgen, is er ook voldoende variatie in microklimaten geboden.

In de permanente situatie worden ter compensatie van de kraamverblijfplaats vier gekoppelde inmetSELstenen (per twee gekoppeld) van het type IB VL 01 en acht inmetSELstenen van het type IB VL 01 gerealiseerd in de gevels van de woningen binnen de Fruitwijk te Barendrecht.

Voor de gewone dwergvleermuis worden tijdelijke voorzieningen in de vorm van vier kasten van het type VK WS 01 geplaatst aan bomen. Het plaatsen van voorzieningen aan bomen is bij uitzondering toegestaan. In dit geval wordt deze uitzondering geaccepteerd vanwege het feit dat het plaatsen van vleermuiskasten aan bomen leidt tot lagere temperaturen, meer verkoeling en een hogere luchtvochtigheid. Hiermee wordt een variatie aan beschikbare microklimaten gerealiseerd.

In de periode van 15 april tot 15 mei of 1 september 2021 tot 15 oktober worden de kraamverblijfplaats en beide paarverblijfplaatsen ongeschikt gemaakt om te voorkomen dat er vleermuizen aanwezig zijn in het gebouw ten tijde van de uitvoering van de werkzaamheden. Dit wordt gedaan door ofwel het creëren van een tochtstroming door het weghalen van enkele stenen uit de gevels of dakpannen, ofwel het aanbrengen van exclusion flaps of het weghalen van de kantpannen. Het gebruik van netten of porschium is hierbij niet toegestaan, zoals ook is vastgelegd in voorschrift 12.

Zowel de tijdelijke als de permanente voorzieningen moeten functioneel zijn gedurende de periode waarvoor deze worden ingezet. Er dient minimaal éénmaal per jaar een controle op de functionaliteit te worden uitgevoerd, zoals ook is vastgelegd in voorschrift 13.

Het verwijderen van de tijdelijke vleermuiskasten moet plaatsvinden onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis. Hierbij dient de correcte gewenningstijd in acht genomen te worden. Deze bedraagt voor paarverblijfplaatsen minimaal zes maanden voorafgaand aan de start van het paarseizoen. Voor kraamverblijfplaatsen geldt een gewenningstijd van minimaal één volledig kraamseizoen waarin de oude en nieuwe kraamverblijfplaatsen beide aanwezig moeten zijn. Pas na verstrijken van de gewenningsperiode en alleen nadat door de deskundige is vastgesteld dat de kast is verlaten, mogen de tijdelijke kasten verwijderd worden. Dit hebben wij opgenomen in voorschrift 14.

Hiermee worden er gedurende en na de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden voor de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis. Daarmee wordt voorkomen dat er dieren kunnen worden verwond of gedood. De genoemde maatregelen worden getroffen conform de richtlijnen uit het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis en Ruige dwergvleermuis (BIJ12, 2017).

De gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis komen verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen Barendrecht, zo blijkt onder meer uit raadpleging van het NDFF. Door de voorgenomen maatregelen en de beperkte omvang van het effect is het aannemelijk dat zowel de gewone dwergvleermuis als de ruige dwergvleermuis in de directe omgeving aanwezig blijven.

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat de maatregelen, met inachtneming van de voorschriften, voldoende zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken en dat de renovatiewerkzaamheden niet leiden tot verslechtering van de instandhouding van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis.

Ecologisch werkprotocol

De start van de werkzaamheden dient gemeld te worden bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. De werkzaamheden en de wijze waarop de maatregelen worden uitgevoerd dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit protocol dient bij het melden van de start van de werkzaamheden meegestuurd te worden. Voorts dient het protocol op de locatie aanwezig te zijn. Hierdoor weten ook de uitvoerders op welke wijze de werkzaamheden zorgvuldig moeten worden uitgevoerd. Wij hebben dit in de voorschriften 1, 2 en 3 vastgelegd.

Belangenonderbouwing

De ontheffing is aangevraagd op grond van het belang van “de volksgezondheid of de openbare veiligheid” en “dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten”.

In het Energieakkoord is afgesproken dat de gebouwde omgeving in Nederland in 2050 energieneutraal is. Dat betekent dat er 4,5 miljoen huur- en koopwoningen, laagbouw en hoogbouw, rijtjeswoningen en vrijstaande huizen, energieneutraal gemaakt moeten worden. Het gaat om naoorlogse woningen uit de jaren 1950-1980. Alleen door vergaande verduurzaming van de bestaande woningvoorraad kan dit doel worden bereikt. Daarnaast heeft Nederland ingestemd met het Klimaatakkoord van Parijs dat als centraal doel heeft het reduceren van CO₂-uitstoot.

De woningen waar de aanvraag op ziet zijn gebouwd in 1961 en voldoen niet meer aan de eisen van deze tijd. Ze zijn niet geïsoleerd en hebben een zeer beperkte ventilatie. Het doel van de renovatie is het verbeteren van de isolatiewaarde. Slecht geïsoleerde woningen zorgen voor een groot aandeel in de CO₂-uitstoot, doordat meer gestookt moet worden om een warm binnenklimaat te behouden. Het huidige energielabel van de locatie is laag. Met de renovatie zullen de woningen minstens energielabel B krijgen. Hiermee draagt de voorgenomen renovatie bij aan de doelstellingen uit het Energie- en klimaatakkoord.

Het terugdringen van de CO₂-uitstoot is essentieel voor het beperken van klimaatverandering en dient daarmee een groot maatschappelijk belang, onder meer op het vlak van veiligheid, natuurbescherming, welzijn en welvaart. Het verminderen van fossiele emissies leidt bovendien tot een verbeterde luchtkwaliteit en heeft daarmee een positief effect op de volksgezondheid.

Gelet op het voorgaande en de onverminderde actualiteit van de naar voren gebrachte omstandigheden zijn wij van oordeel dat het belang "Volksgezondheid of andere dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten" voldoende is onderbouwd om de negatieve effecten op de huismus, de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis, die als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

Geen andere bevredigende oplossing

Het project is locatiegebonden vanwege de lage isolatiewaarde van de woningen. Middels renovatiewerkzaamheden dient energielabel B of hoger behaald te worden. Dit kan alleen bewerkstelligd worden door isolatie van de daken en gevels (door middel van isolatie van de spouwmuren). Bij uitvoering van alternatieve methoden, zoals het isoleren van binnenuit, worden de beoogde energiedoelen niet behaald. Daarnaast leidt het renoveren van binnenuit tot overlast van de bewoners en gaat woonoppervlakte verloren. Bovendien gaan de aangetroffen nesten en verblijfplaatsen met deze werkwijze tevens verloren, vanwege gewijzigde klimatologische omstandigheden en vochtophoping door condensatie in de spouwruiimte.

Gelet op de noodzaak en wijze van uitvoering zijn wij van mening dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Door de gekozen wijze en periode van uitvoering, wordt schade aan de huismus, gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis zoveel mogelijk voorkomen.

Samenhangende besluiten

Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen, ontheffingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteit te kunnen uitvoeren. Die mogelijkheid geldt bijvoorbeeld voor de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Hiervoor is de gemeente Barendrecht bevoegd gezag.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande kan de gevraagde ontheffing op grond van artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid van de Wnb worden verleend.